nis tõenäoline, eriti mitte-eestlaste ja välismaalaste juures; samuti, et sakslased minevikus teisist rohkem on huvi tundnud ärilisiks ehitisiks kruntide kasustamisse. Kuid siingi esinevate erinevuste taga tõenäoliselt peituvad eelmainitud sotsiaalsed erinevused.

Vaadeldes puhtelamutega kruntide pidajate koosseisu raioonide järgi, leiame järgmist: eestlasile kuuluvaist kruntidest (1546) asetseb erakorraliselt suur % Karlova raioonis (20,8%), edasi järgnevad langevas % järjekorras Tamme (9,6%), Karlova-alune, Herne, Aleksandri, Pärna, Mäe, Narva, Raudtee-äärne, Toomi, Peetri, Ropka-Piiskopi, Veeriku, Meltsiveski ja viimaseks Südalinna raioon (1,4%). Sakslasile kuuluvaist kruntidest (148) asetseb suurem arv Toomi raioonis (44%) ja selle järele Karlovas 12% ja Südalinnas (10%), mujal väiksemal arvul, välja arvatud Pärna, Ropka-Piiskopi ja Tamme raioonid, kus sakslasil ei leidu ühtegi krunti. Venelasile kuuluvaist kruntidest (56) asetseb suurem arv Pärna (30,4%), Narva (17,7%) ja Toomi (12,5%) raioonis; sugugi ei leidu neil krunte Ropka-Piiskopi ja Tamme linnaosas. Muile rahvusile kuuluvaist kruntidest (55) asetseb suurem osa Toomi (20,0%), Narva (18,2%) ja Aleksandri (12,7%) raioonis; sugugi mitte Ropka-Piiskopi raioonis.

Juriidilisile isikuile kuuluvate puhtelamute all olevate kruntide arv on väikene ja neid leidub laiali kogu linnas, välja arvatud Ropka-Piiskopi raioon.

Huvi väärivad ka rahvuslikud vahekorrad. Kuigi eestlasist puhtelamute kruntide pidajate arv domineerib üle linna, on raioonelt see siiski väga kõikuv: kõige väiksem — alla 50% — on see korterioludelt parimais raioones: Toomi ja Südalinna raioonis, selle järele Rauteeäärses ja Narva raioonis. Eestlaste kõrval suurema-arvulisiks puhtelamutega kruntide pidajaiks on sakslased — eeskätt Toomi-Südalinna ja Raudtee-äärses ja ka Meltsiveski raioonis, venelased — Pärnu ja Narva raioonis, muud — Narva ja Aleksandri raioonis. Üldpilt seega vastab Tartu maa-ala asustamise käigule, mille järgi hilisema-aegne linna kasvamine toimus maalt sisserändajate ehistustegevuse tõttu eeskätt linna ääriseis. Linna sisemuses eesti elemendi kasvamine on teostunud vähese ehistustegevuse kõrval suurel määral vaid majade ostmise teel.

Ehistamata 503 krundist seisavad täiesti kasustamata tublisti üle poole — 62,4%, maa-alalt koguni 68,7%. Ülejäänud osa kasustatakse mitte just suurel määral puuvilja- ja juurvilja-aidadeks ning heinamaaks, suuremalt osalt aga mitmesuguseks muuks äriliseks ja osalt teadmata otstarbeks. Täiesti kasustamata kruntide arv on kõige suurem loomulikult linna laiendusaladel Ropka-Piiskopi ja Tamme raioones; (üle 50%) teistest suurema arvuga ehistamata kruntidega raioonest väärivad tähelepanu juurvilja-aidade rohkusega Karlova-alune, Pärna, Herne, Karlova ja Veeriku raioonid. Puuvilja-aiad esinevad vaid vanemais raioones.

Valdajate liikidelt eestlasil suur % täiesti kasustamata krunte langeb küll eeskätt linna laiendiste arvele. Sakslaste juures väärib tähelepanu tühjade kruntide intensiivsem kasustamine eeskätt arvatavasti äriliseks otstarbeks; venelasil aga juurvilja-aia pidamiseks. Muude rahvuste (ka teadmata krundipidajate) kruntides (339) seisab erakorraliselt suur % täiesti kasustamata.

Tartu I, lk. 259